

Bijdrage raadsvergadering 30 maart 2026

VVD Gorinchem

Voorzitter,

Voordat ik in ga op het raadsvoorstel, wil ik eerst stilstaan bij de **feiten**. Want in een debat als dit begint alles met wat we zeker weten en niet met wat we hopen of vrezen.

U, de burgemeester heeft **aangifte** gedaan bij de politie. Er zijn tien meldingen bij u bekend van mogelijke verkiezingsfraude. Het gaat om signalen van het ronselen van stemmen en het beïnvloeden van kiezers. Dat zijn geen randverschijnselen, dat zijn strafbare feiten. Feiten die raken aan de kern van onze democratie: het vrije en eerlijke stemrecht.

Het doen van deze aangifte vraagt om bestuurlijke moed en dat heeft u getoond.

Tegelijkertijd hebben deskundigen ons donderdag iets anders meegegeven. Zij schetsen een harde realiteit: een **herstemming** beïnvloedt altijd de uitslag. Met andere woorden, er bestaat geen perfecte oplossing. Elke keuze die wij maken heeft consequenties. Ook dat is een feit.

En dan onze eigen conclusie van de bijeenkomst van afgelopen donderdag. Die was helder en eenduidig. De verkiezingsuitslag is **formeel geldig**.

En politie en Openbaar Ministerie doen onderzoek naar de meldingen van fraude.

Dat is het vertrekpunt van dit debat.

Maar voorzitter,

Wie alleen naar de feiten kijkt, mist een belangrijk deel van de **werkelijkheid**.

Want politiek gaat niet alleen over wat klopt op papier.

Politiek gaat over **vertrouwen**. Over gevoel. Over hoe inwoners naar hun bestuur kijken.

En laten we eerlijk zijn: zo wil je als stad niet in het nieuws komen.

Dit doet iets met Gorinchem.

Met hoe mensen naar onze **democratie** kijken. Het tast het vertrouwen aan.

Het raakt het aanzien van de politiek in onze stad. En dat is pijnlijk, juist omdat we de afgelopen vier jaar steeds hebben gesproken over behoorlijk bestuur. En in dat kader over transparantie en integriteit. Dat zijn geen abstract begrippen; dat is de basis onder alles wat wij hier doen.

Voorzitter,

Dat brengt ons bij het **dilemma** waar we vandaag voor staan.

Een verkiezingsuitslag is een uitslag; met winnaars en verliezers.

Dat hoort bij democratie. We mogen ervan uitgaan dat iedereen die zich verkiesbaar stelt, dat doet met de intentie om het beste voor de stad te betekenen. Dat is een bewuste keuze. Ieder met zijn eigen motivatie, maar wel met hetzelfde doel: Gorinchem vooruithelpen.

Maar wat als er **twijfel** ontstaat over het proces dat tot die uitslag heeft geleid?
Dan kun je zeggen: juridisch klopt het. Maar is het daarmee ook goed genoeg?

Voorzitter,

De kern van het raadsvoorstel is dat wij als raad een **politieke keuze** moeten maken.
Hoe gaan wij om met deze situatie? Wat betekent dit voor het mandaat dat uit deze verkiezingen voortkomt?

En laat ik daar helder over zijn: dit is **geen makkelijke** keuze.

Er is ooit gezegd – en dat raakt precies de kern van vanavond – dat je soms met maar een klein deel van de informatie een besluit moet nemen dat voor de volle honderd procent gevolgen heeft. Dat maakt het nemen van zo'n besluit bijna onmenselijk.
En toch staan we hier en moeten we kiezen.

Binnen onze fractie hebben we daar uitvoerig over gesproken. We hebben gewikt en gewogen. Met elkaar, maar ook daarbuiten. We hebben er nachtjes over geslapen -en eerlijk is eerlijk- soms ook wakker gelegen. Want welke keuze je ook maakt, het voelt nooit volledig goed.

Maar voorzitter,

Er is één conclusie waar wij niet omheen kunnen.

Wij kunnen niet achter een verkiezingsproces staan waar een zweem van **twijfel** overheen hangt. Want dan raken we de kern van onze democratie.

De optelsom van de stemmen kan kloppen.

Maar daarmee is het vertrouwen nog niet hersteld.

Als er sprake is van fraude – en dat wordt nu onderzocht – dan hoort de onderste steen boven te komen. Dat is aan politie en OM. Maar wij hebben hier een eigen **verantwoordelijkheid**.

De vraag die voortligt is fundamenteel: mag **verkiezingsfraude** lonen?

En daarmee ook: welke norm stellen wij hier als gemeenteraad? Wat accepteren wij wel en wat niet?

Voorzitter,

Laat ik ook duidelijk zijn over onze positie.

De **VVD** heeft haar huidige zetels behouden. We staan er **stabiel** voor. We zijn **loyaal** en **respecteren** bestaande en nieuwe samenwerkingen, waar we al dan niet onderdeel van zijn.

Juist daarom maken wij deze keuze **onafhankelijk**. Niet vanuit politiek belang, maar vanuit onze **principes**. Want de VVD staat voor **vrijheid en democratie**.

Wij staan pal voor het algemeen belang en luisteren naar wat er leeft onder inwoners.

Wat wij horen, is duidelijk: de roep om een eerlijke en betrouwbare democratie is groot.
Zeker in deze tijd.

Voorzitter,

Het is belangrijk om ook een grens te trekken in wat onze rol is. Wij verklaren de verkiezingsuitslag niet ongeldig. Dat is niet aan ons.

Maar wij zijn wel een volwassen gemeenteraad. Met een eigen **verantwoordelijkheid**. En die verantwoordelijkheid vraagt dat wij verder kijken dan alleen de juridische geldigheid.

Door **mogelijke fraude** zijn mensen en partijen bevoordeeld en benadeeld. De uitslag is daar een weerspiegeling van.

Moeten we dat accepteren als fundament voor de komende vier jaar?

Ruim 15.000 inwoners hebben hun stem uitgebracht. Het overgrote deel in vrijheid. Hun vertrouwen is het kapitaal van deze democratie. Dat mogen wij niet op het spel zetten. Een gedeeltelijke herstemming, bij slechts enkele stembureaus, lost dat probleem niet op. Integendeel. Het houdt **twijfel** in stand. Het voedt het gesprek over wie mogelijk bevoordeeld is en wie niet.

Is dat wat we willen?

Tot slot,

welke keuze we vanavond als gemeenteraad ook maken, het is duidelijk dat de onderlinge verhoudingen **onder druk** zijn komen te staan. Dat is misschien onvermijdelijk, maar vraagt wel aandacht. Daarnaast zijn collega-raadsleden in het openbaar hard en persoonlijk aangevallen.

Daarom vragen wij de burgemeester, de griffie en het nog te vormen college om hier oog voor te hebben en te investeren in het **versterken** van de **samenwerking** binnen de nieuwe raad.

Voorzitter,

Wat vandaag op tafel ligt, is groter dan personen of partijen. Het gaat om het **vertrouwen** in onze **democratische rechtsstaat**. Om de vraag of inwoners erop kunnen rekenen dat hun stem er echt toe doet en op een eerlijke manier meetelt.

Alle raadsleden in deze zaal hebben de eed of de belofte afgelegd. De belofte om onze taak eerlijk en zorgvuldig te vervullen. De uitkomst van dit debat laat vanavond zien wat die belofte waard is.

De VVD kijkt uit naar de uitkomsten van het **onderzoek** door politie en Openbaar Ministerie. We gaan ervan uit dat iedereen daarin zijn verantwoordelijkheid neemt. En onze verantwoordelijkheid ligt hier en nu.

En daarom komen wij, alles afwegende, tot deze conclusie:

- Als je het vertrouwen wilt herstellen, moet je helder zijn.
- Als je twijfel wilt wegnemen, moet je kiezen voor duidelijkheid.
- Als je de democratie serieus neemt, moet je haar beschermen.
- Daarom kiezen wij voor een herstemming in de hele gemeente.